

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CHRISTO CAPITE|| TOTIVS ECCLESIAE,|| QVINQVE LIBRIS|| explicata.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XI. [Diluitur argumentum Quintum.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53845](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-53845)

necessariò. Vnde solùm est relatio mutua Patris ad Filium
& contra, sed sine vlla dependentia in esse.

Pari ratione negandum est, omne productum necessariò
esse posterius. Solùm enim productio per se requirit ordinem
inter producentem, & productum, sed non prioritatem, nisi per accidens in creaturis, vbi noua natura ex uno
esse deducitur ad esse. At inter personas diuinas non potest
vlla esse prioritas, & posterioritas, cùm nihil habeant ita
personæ, nisi essentiam & relationem, & essentia sit una, eadem
in omnibus: relationes autem id requirant, ut sunt
mut natura.

C A P V T XI.

Diluitur argumentum Quintum.

 VINTVM argumentum. Quando Filius geni-
tus est, vel erat, vel non erat. Si erat, quare geni-
tus est? Si non erat, ergo aliquando Filius na-
fuit: ergo non est verus Deus: ergo non superpla-
res personæ eiusdem essentiae.

Item, vel Filius semper gignitur, vel semper est genitus,
vel aliquando gignebat, & aliquando fuit genitus: si sem-
per gignitur, nunquam terminum & perfectionem filium
assequerit; si semper fuit genitus, quo pacto ad terminum
sine via peruenit: si aliquando gignebat, & aliquando fu-
git genitus: non semper eodem modo se habuit, sed moue-
rit. Quæ omnia absurdâ sunt in Deo: non igitur in Deo:
res personæ afferendæ sunt.

Item, vel Filius præfuit in patre actu, vel potentia, vel
lo modo; si actu, ergo fuit antequam gigneretur; si potentia
ergo in Deo est potentia passiva; si nullo modo, ergo er-
a hilo factus est.

Respondeo ad rationem PRIMAM cum BASILIO
in Eunomium: negandum esse Filium fuisse antequa-
gigneretur, & concedendum fuisse cùm gigneretur. nec pos-
sunt fieri quod esset antequā fieret. Id enim frustra fieret, immo-
fit, non frustra fit. certè in rebus creatis momenta tempo-
& sunt cùm fiunt, & fiunt cùm sunt. Nec etiam sequitur
Filius

Filiū non semper fuisse, si negetur fuisse antequam gignetur; nam semper genitus est, atque ita semper etiam fuit.

Ad SECUNDAM CALVINVS lib. I. Instit. cap. 13. §. vlt. respondet, Filium semel genitum fuisse, nec iam generari: dicit enim, stulte fingi in Dō continuum actum generandi. sed profectō Caluinus repugnat AVGVSTINO in epist. 174. ad Pascientium, qui sic ait: *Semper gignit Pater, & semper nascitur Filius.* Et rationem affert optimam, quia si Pater aliquando genuit, & postea destitit, ergo aliquando etiam cœpit gignere, & antea non gignebat, ergo Filius non est aeternus. Idem tamen Augustinus lib. 83. quæstionum. q. 37. & Gregorius lib. 29. moral. cap. I. dicunt, melius dici Filiū Dei semper natum, quam semper nasci; nam etiam si semper durat actus generandi, & nascendi, tamen semper etiam est perfectus & consummatus.

Ad argumentum ergo dico, in generatione diuina esse quidquid perfectionis est in via & in termino generationis, remota imperfectione. In via, quæ exprimitur per vocem (*Nascitur*) inuenitur perfectio ipsius actus nascendi, & imperfectio carentiæ termini; in termino qui exprimitur per vocem (*Natus est*) inuenitur perfectio ipsius rei productæ, sed deest perfectio actus nascēdi. In Dō ergo semper est natuitas, sed perfecta, semper enim Filius Dei nascitur, sed perfectus. Ethoc est semper natum esse.

Ad TERTIAM respondeo, rem aliquam dici esse in potentia dupliciter. Vno modo in potentia actiua agentis, & hoc propriè conuenit suppositis, quæ producuntur. Altero modo in potentia passiua materiæ, & hoc conuenit formæ; non enim suppositum educitur de potentia materiæ, sed forma. Iam ergo si consideres ipsum suppositum Filij, præfuit in potentia actiua Patris, & hoc nullam ponit in Dō imperfectionem, nam potentia passiua imperfectionem dicit, actiua perfectionem. Si respicias formam Filij, id est, essentiam eius, quam Paulus Philip. 2. vocat formam Dei, illa præfuit actu in Patre, non in potentia, quia est communis utriusque.

Ad argumentum, cum dicitur; Si præfuit actu, ergo fuit antequam fieret, respondeo, non esse factam ipsam formam, sed communicatam: nec est absurdum, immò necesse.

■
satium,

sarium, ut præexisteret quæ communicanda erat. Intelligenda autem sunt hæc omnia, quæ sonant prioritatem secundum modum nostrum intelligendi. nam quod ad rem attinet, nulla est prioritas, sed Pater semper actu genuit, gignit Filium.

C A P V T XII.

Diluitur argumentum Sextum.

S E C U N D U M argumentum. Aut persona in Deo est finita, aut infinita: si infinita, ergo una tantum; si finita, ergo infinitæ personæ deberent esse, ut respondeant infinitati essentiæ.

Præterea, multiplicatio suppositorum vel & necessaria ad conseruationem speciei, vel ut unum suppositum perficitur ex altero. at Deus, cum sit æternus, non eget conseruatione; nec perfectione, cum sit perfectissimus.

Denique, vel persona, ut persona, dicit perfectionem, & non. Si dicit perfectionem, ergo una perfectio est in una persona, quæ non est in alia; & cum illa non sit accidentia substantialis perfectio in una, & non in alia. Si vero persona humana, quam diuina; nam humanæ certum est dicere perfectionem. R E S P O N D E O, personam diuinam utalem, infinitam, & proinde dicere summam perfectionem. Ad argumentum autem respondeo, non posse inde colligere, una tantum est persona, sed hoc solùm, ergo una est ratio omnium personarum; est enim una & eadē infinitatio in omnibus personis, sed non eodem modo, inquit, enim illa perfectio est paternitas, in Filio filiatione, &c.

Ad S E C U N D U M dico, multiplicari supposita in diversis non ad conseruationem speciei, nec ad perficiendum ratione ex alio, sed quia id postulat natura rei intelligentis, quæ habet modos producendi aliquid intra seipsum, videlicet cognitionem, & amorem. Quæ etiam est ratio cui faciat personæ tantum, & non plures, nec pauciores, una enim debet producens, non producta; alia producta per cognitionem; alia producta per amorem.